

यस नगरपालिकाले बालमैत्री सहर बनाउन गरेको हालसम्मको प्रयासहरु, चुनौतिहरु र भावि कार्यक्रमहरु, संस्थागत सूचकमा :

- नगर तथा समुदायस्तरीय (CFLG) समितिको गठन,
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरुमा बालबालिकाको प्रतिनिधित्वको व्यवस्था,
- स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठक,
- नगर बाल संरक्षण तथा संवर्द्धन (MCPPC) समितिको गठन,
- नगर स्तरीय बाल क्लब संजाल गठन,
- विद्यालय र समुदायमा आधारित बाल क्लबहरु गठन,
- नगर स्तरीय MWASH CC गठन,
- बालबालिका लक्षित योजनाहरुका लागि कम्तिमा १५ प्रतिशत रकम विनियोजन,
- बाल पार्क निर्माण अन्तिम चरणमा, नगर बाल सञ्जाल सचिवालयको स्थापना,

बाल बचावट सूचकमा :

- सामुदायिक क्लिनिक र खोप केन्द्र संचालन (वडा स्तरीय),
- प्रसुतिगृह संचालन (६ मध्ये तीन स्वास्थ्य संस्थामा),
- ५४ जना महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका परिचालन,
- ५४ वटा आमा समूह संचालन,
- भिटामिन ए र जुकाको औषधी खुवाउने नियमित कार्यक्रम,
- खुल्ला दिसामुक्त घोषणा अन्तिम चरणमा, पुर्ण खोप सुनिश्चित नगरपालिका घोषणा सम्पन्न,

बाल विकासको सूचकमा :

- जि.शि.का.द्वारा १५ वटा बाल विकास केन्द्रहरु संचालन (सवै विद्यालयस्तरीय)
- जि.शि.का.द्वारा २ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण सिकाई कार्यक्रम संचालन
- शैक्षिक सत्रको शुरुमा विद्यालय भर्ना कार्यक्रम संचालन
- प्रत्येक विद्यालयमा छात्रा र छात्रको छुटाछुटे शौचालयको व्यवस्था
- प्रत्येक विद्यालयमा साप्ताहिक अतिरिक्त क्रियाकलापहरु संचालन

बाल संरक्षणको सूचकमा :

- नगरपालिकामा नियमित जन्मदर्ता गरेको
- नगर बाल संरक्षण तथा संवर्द्धन (MCPPC) समितिको बैठक संचालन
- विद्यालयमा भय रहित वातावरणमा शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप
- बाल विवाह न्यूनिकरणको लागि बाल क्लबहरुको सक्रियता

बाल सहभागिताको सूचकमा :

- वडा नागरिक मञ्चमा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको
- एकिकृत योजना तर्जुमा समितिमा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको
- MDFLG र MCPPC मा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको
- वि.व्य.स.हरु र स्वा.व्य.स.मा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको
- नगरस्तरीय बाल क्लब संजाल र २० वटा विद्यालय र समुदायस्तरका बाल क्लबहरु गठन र परिचालन
- बालबालिकाको विषय सम्बन्धि छलफल हुने बैठकमा बालबालिकालाई बोलाउने गरेको ।

शम्भुनाथ नगरपालिकाको मुख्य समस्या र चुनौतीहरु :

- समुदायका अभिभावकहरुलाई बालमैत्री व्यवहार सम्बन्धि सचेत गराउन नसक्नु ।
- खुल्ला दिसामुक्त तर्फ अग्रसर भए तापनि पूर्ण सरसफाइको लागि अभियान कार्यक्रम गर्न नसक्नु (खाना खानु अघि चर्पी प्रयोग पछि अनिवार्य हात धुने बानी नभएको) ।

- नगरमा कार्यरत संघसंस्थाहरु बीच समन्वय र एकिकृत कार्यक्रम हुन नसक्नु ।
- छोरा र छोरी बीच भेदभाव गर्ने प्रचलन रहिरहनु ।
- बालश्रम र बाल विवाह, बहु विवाह लागु पदार्थ दुर्व्यसनी जस्ता खराब प्रचलनलाई पूर्ण रुपमा रोकन नसक्नु ।
- बाल गृहको व्यवस्था गर्न नसक्नु ।
- समुदायमा आधारित बाल विकास केन्द्रको संख्यामा कमी हुनु ।
- बाल विकास केन्द्रमा शैक्षिक सामग्रीको अभाव ।
- केहि समुदायका बालबालिकाहरु विद्यालयमा भर्ना भए तापनि नियमित जान नजानु।
- विद्यालयमा खेल सामग्रीहरुको परिपूर्ति हुन नसक्नु ।
- नगर अन्तरगतका विभिन्न समितिहरुमा अर्थपूर्ण बाल सहभागिता नहुनु ।
- बालबालिकाहरुलाई नेतृत्व विकासको अभाव हुनु ।
- अभिभावकहरुले पढाइ विग्रन्छ, भनेर बालबालिका विषयक कार्यक्रममा सहभागी हुन नदिने
- केटाकेटीका कुरा के सुन्नु भन्दै वेवास्ता गर्ने ।
- बालबालिकाको नाम लिई ठुला वडाले आफै नेतृत्व गर्ने
- समुदाय र विद्यालयमा अझ पनि बाल हिंसा भएको ।
- बच्चा जन्मेको ३५ दिनभित्रमा जन्मदर्ता नगर्ने
- खोप केन्द्रहरु अव्यवस्थित भएको ।
- ६ महिनासम्मका बच्चाहरुलाई आमाको दूधका साथै अन्य थप खाना खुवाउने ।
- गर्भवतिमा कामको बोझ जसले गर्दा आमा आफै कुपोषित र जन्मेको बच्चा कुपोषित,
- सुत्केरी पछि ३ पटक स्वास्थ्य जाँच नगर्ने,
- बालबालिकाहरु लागू पदार्थ दुर्व्यसनीमा लागेको,
- विद्यार्थीहरु नियमित विद्यालय नआउने,

गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरु :

- पूर्ण सरसफाईमा जोड दिनुपर्ने
- बाल विवाहमा पूर्ण रोक लगाउनु पर्ने
- अर्थपूर्ण बाल सहभागिता गराउनु पर्ने
- बालश्रममा कमी ल्याउने कार्यक्रम गर्नुपर्ने
- छोराछोरीमा भेदभाव नगर्ने परिपाटीको विकास गर्नुपर्ने
- बालबालिकाको पूर्ण खोप लगाउनमा जोड दिनुपर्ने
- बालबालिकालाई समान व्यवहार गर्नुपर्ने
- विद्यालय उमेर समुहका बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना अभियान संचालन गर्नुपर्ने
- बालबालिकाको आवश्यकताका आधारमा योजना बनाउनु पर्ने
- घरेलु हिंसा न्यूनिकरण गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने
- खाना खान अघि, दिसा धोएपछि सावुन पानीले हात धुनुपर्ने बानीको विकास गराउनु पर्ने
- बाल विकास केन्द्रमा खाजाको व्यवस्था हुनुपर्ने
- विद्यालय जानबाट बञ्चित बालबालिकालाई विशेष कार्यक्रमको व्यवस्था गर्नुपर्ने
- अति विपन्न परिवारका अभिभावकलाई रोजगारीको व्यवस्था
- विद्यालयमा खेल सामग्रीको व्यवस्था
- प्रत्येक वडामा बाल विकास केन्द्रको संचालन गर्नुपर्ने
- भवनहरु बालमैत्री हुनुपर्ने , भौतिक योजनाहरु बालमैत्री बन्नुपर्ने

- विद्यालय गतिविधि बालमैत्री हुनुपर्ने
- बालमैत्री सिकाइ प्रक्रियाको अवलम्बन गरिनु पर्ने
- शिक्षकको बालमैत्री व्यवहार हुनुपर्ने
- ब.ना.म.ले बालबालिकाको योजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने
- बाल क्लव र बाल सञ्जालको नियमित बैठक सञ्चालन हुनुपर्ने
- प्रत्येक विद्यालयमा प्राथमिक उपचार केन्द्रको व्यवस्था हुनुपर्ने
- सुनौला हजार दिनको महत्ववारे अभिभावकलाई ज्ञान दिनुपर्ने
- बालबालिकाको योजनालाई जिल्लास्तरसम्म पुरयाउनुपर्ने
- बाल गृहको व्यवस्था हुनुपर्ने
- पाँच वर्षभित्रका बालबालिका र आमालाई निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- हिंसा कम गर्न विद्यालय र समुदायमा बालमैत्री आचार संहिता बनाउनु पर्ने ।